

Letno poročilo: Urad OLAF je v okviru preiskav odkril goljufije in nepravilnosti v vrednosti več kot 600 milijonov evrov

Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) je leta 2022 pred goljufijami in nepravilnostmi zaščitil 600 milijonov evrov davkopačevalskega denarja s tem, da je priporočil izterjavo več kot 426 milijonov evrov v korist proračuna EU iz naslova odkritih goljufij in nepravilnosti in zavaroval dodatnih 200 milijonov evrov. Prav tako je zaustavil številne oblike tihotapljenja, ponarejanja in carinskih goljufij, prispeval k izvrševanju ukrepov trgovinske zaščite EU ter nadaljeval z oblikovanjem politik za preprečevanje vedno novih vzorcev goljufij in za boj proti njim. Urad OLAF je tako kot vsako leto preiskoval tudi sume kršitev s strani uslužbencev in članov institucij EU. Lani je tako skupaj zaključil več kot 250 zadev.

V danes objavljenem poročilu urada OLAF za leto 2022 so predstavljeni glavni trendi in dejavnosti v preteklem letu, od boja proti ponarejanju in tihotapljenju do zaščite sredstev EU skladov – vključno z mehanizmom za okrevanje in odpornost – in mehanizmov za preprečevanje goljufij za zaščito finančne pomoči EU Ukrajini. Poročilo je prvič na voljo v interaktivni virtualni obliki.

Generalni direktor urada OLAF Ville Itälä je poudaril: „Pridobljeno strokovno znanje, izkušnje in dejavnosti urada OLAF prinašajo oprijemljive rezultate – ščitimo proračun EU ter državljane in državljanke EU. Zaščita davkopačevalskega denarja EU, namenjenega infrastrukturi in digitalizaciji, zaseg 531 milijonov cigaret, s katerimi se je trgovalo nezakonito, mednarodni ukrepi proti ponarejenemu medu in izterjava skoraj 3 milijard evrov v korist proračuna EU v zadevi podvrednotene carinske vrednosti so le nekateri primeri uspešnega delovanja urada OLAF.

Preprečevanje je še vedno najučinkovitejše orodje v boju proti goljufijam. Urad OLAF si prizadeva zagotoviti, da se finančna pomoč in naložbe EU v državah članicah in tretjih državah porabljajo, kot je bilo predvideno. Trdno smo prepričani, da je sodelovanje ključnega pomena za naš uspeh. Leta 2022 je tako urad OLAF namreč še okrepil sodelovanje z nacionalnimi organi, mednarodnimi organizacijami in partnerji EU. Zmožnost urada OLAF, da poveže različne akterje in zagotovi širši pogled, ostaja naša edinstvena in razpoznavna lastnost, ki prinaša dodano vrednost boju proti goljufijam v Evropski uniji in zunaj nje.“

Uspešnost preiskav urada OLAF v letu 2022:

- OLAF je zaključil 256 preiskav ter izdal 275 priporočil pristojnim nacionalnim organom in organom EU.

- OLAF je priporočil izterjavo 426,8 milijona evrov v korist proračuna EU in preprečil neupravičeno porabo v višini 197,9 milijona evrov.
- OLAF je sprožil 192 novih preiskav, in sicer na podlagi 1 017 predhodnih analiz, ki so jih izvedli njegovi strokovnjaki.
- OLAF je Evropskemu javnemu tožilstvu posredoval 71 zadev z morebitnimi kaznivimi dejanji, od tega 16 v imenu Evropske komisije.

Zaščita sredstev EU

Podobno kot v prejšnjih letih so preiskave urada OLAF o porabi sredstev EU vključevale obtožbe o nedovoljenem dogovarjanju, prirejanju postopkov javnega naročanja, navzkrižju interesov in napihnjenih računih. Nekaj več ugotovljenih goljufij na digitalnem področju potrjuje trend, ki ga urad OLAF opaža že nekaj let. Urad OLAF je leta 2022 ustanovil *ad hoc* strokovno skupino, ki se osredotoča na informacijska orodja za boj proti goljufijam v okviru mehanizma EU za okrevanje in odpornost. Začel je tudi preiskovati primere morebitne zlorabe sredstev mehanizma za okrevanje in odpornost.

Preprečevanje ponarejanja in tihotapljenja

Boj proti ponarejanju in tihotapljenju je še naprej osrednje področje delovanja urada OLAF. Urad OLAF je leta 2022 soorganiziral ali zagotovil podporo več skupnim carinskim operacijam in drugim operativnim ukrepom. Ti ukrepi so prispevali k zasegu na milijone ponarejenih in nevarnih predmetov, še preden bi ti dosegli uporabnike. Nekaj primerov vključuje: ponarejena zdravila, ponarejene in potencialno nevarne igrače, 531 milijonov cigaret, s katerimi se je trgovalo nezakonito, in 14,7 milijona litrov nezakonito proizvedenega vina, piva in žganih pijač.

Podpora Ukrajini in izvrševanje sankcij proti Rusiji

Leta 2022 je Rusija napadla Ukrajino. Urad OLAF že dolgo sodeluje z ukrajinskimi organi tako na področju proračunskih odhodkov EU (zaščita sredstev EU), kot tudi na področju prihodkov (carinsko sodelovanje). Prav tako urad OLAF že od začetka vojne nudi pomoč ukrajinskim organom za boj proti goljufijam, da bi s tem pripomogel h krepitvi in izboljšanju državnih struktur za boj proti goljufijam in korupciji, ter zaščiti sedanjega in prihodnjega financiranja EU. Kot je podrobneje obrazloženo v poročilu urada OLAF za leto 2022, je imel urad OLAF tudi pomembno vlogo pri preprečevanju izogibanja sankcijam, ki jih je EU uvedla proti Rusiji in Belorusiji po napadu na Ukrajino.

Ukrepi proti nepravilnemu ali goljufivemu ravnanju

Tudi eden primer nepravilnega ali goljufivega ravnanja uslužbencev EU ali članov institucij EU je odveč. Državljeni EU od institucij EU ter njihovih članov in uslužbencev

upravičeno pričakujejo najvišje standarde ravnanja. Urad OLAF je lani zaključil 38 preiskav v zvezi z goljufivim ali nepravilnim ravnanjem uslužbencev in članov institucij EU. S preiskavami urad OLAF skrbi za pravilno porabo denarja davkoplačevalcev EU, zagotavlja najvišje standarde ravnanja in pomaga braniti ugled EU kot celote.

Poročilo urada OLAF za leto 2022 je na voljo [na spletišču urada](#) v popolni interaktivni in kratki različici.

Naloge, pooblastila in pristojnosti urada OLAF:

Naloge urada OLAF so odkrivanje, preiskovanje in preprečevanje goljufij v zvezi s sredstvi EU.

Urad OLAF izpolnjuje svoje naloge na naslednje načine:

- opravlja neodvisne preiskave goljufij in korupcije v zvezi s sredstvi EU, s čimer zagotavlja, da se denar vseh davkoplačevalcev EU uporabi za projekte, ki lahko ustvarijo delovna mesta in rast v Evropi;
- s preiskovanjem hujših kršitev, ki jih storijo uslužbenci EU in člani institucij EU, prispeva h krepitvi zaupanja državljanov in državljanek v institucije EU;
- razvija premišljeno politiko EU za boj proti goljufijam.

Urad OLAF v svoji neodvisni preiskovalni funkciji lahko preiskuje zadeve v zvezi z goljufijami, korupcijo in drugimi kršitvami, ki škodijo finančnim interesom EU v zvezi z:

- vsemi odhodki EU: glavne kategorije porabe so strukturni skladi, kmetijska politika in skladi za razvoj podeželja, neposredni odhodki in zunanja pomoč;
- nekaterimi področji prihodkov EU, predvsem carinami;
- sumi hujših kršitev s strani osebja EU in članov institucij EU.

Ko OLAF zaključi preiskavo, morajo pristojni organi EU in pristojni nacionalni organi primere preučiti in odločiti o nadaljnjem ukrepanju na podlagi priporočil urada OLAF. Za vse zadevne osebe se domneva, da so nedolžne, dokler se ne dokaže krivda na pristojnem nacionalnem sodišču ali sodišču EU.

Dodatne informacije:

Kirill GELMI
uradni govorec
Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)
Telefon: +32 2 29 88146
E-naslov: olaf-media@ec.europa.eu
<https://anti-fraud.ec.europa.eu>

Theresa ZAHRA
namestnica uradnega govornika
Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)
+32 2 29 57270
olaf-media@ec.europa.eu
<https://anti-fraud.ec.europa.eu>

